

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІНГВОСИНЕРГЕТИКА»

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Філологія
Спеціальність	B11 «Філологія»
Галузь знань	Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	другий магістерський
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Антофійчук Алла Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри сучасної української мови (https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=SDmo8BAAAAAJ&view_op=list_works)
Контактний тел.	+380372584832
E-mail:	a.agafonova@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/
Консультації	понеділок з 13.00 до 15.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни полягає у досягненні магістрантами сучасного конструктивного мислення та системи спеціальних знань у галузі лінгвосинергетики як міждисциплінарного напрямку філологічних студій та здатності їх використовувати під час науково-пошукової роботи, написання науково-дослідницьких робіт.

Вивчення вибіркової дисципліни «Лінгвосинергетика» надає студентам низку важливих переваг, зокрема поглиблене розуміння мовних процесів. Лінгвосинергетика розглядає мову як динамічну систему, що саморозвивається під впливом внутрішніх та зовнішніх факторів, що дозволяє краще усвідомити її варіативність і стабільність. Завдяки інтердисциплінарному підходу ця дисципліна поєднує лінгвістику, математику, фізику та інформатику, сприяючи розвитку аналітичного мислення та розширенню світогляду. Опанування методів аналізу закономірностей мовного розвитку дозволяє студентам досліджувати мовні тренди, прогнозувати зміни у мовній системі та пояснювати причини мовних зрушень у соціокультурному контексті. Використання математичних методів у мовознавстві, таких як статистичне моделювання та фрактальна геометрія, допомагає виявляти приховані закономірності у мовному просторі. Практичне застосування знань з лінгвосинергетики є актуальним для автоматичного оброблення текстів, штучного інтелекту, перекладацьких технологій та когнітивних досліджень, що відкриває нові кар'єрні перспективи для студентів. Вивчення цієї дисципліни сприяє переосмисленню традиційних мовознавчих концепцій та їх застосуванню у контексті сучасних технологій і

наукових досліджень. Таким чином, лінгвосинергетика не лише дозволяє глибше зрозуміти структуру та динаміку мовних процесів, а й формує сучасний науковий підхід до їх вивчення, розширюючи професійні можливості студентів у сфері лінгвістики, інформаційних технологій та когнітивних наук.

Вивчення дисципліни «Лінгвосинергетика» сприятиме формуванню у магістрантів системного підходу до дослідження мовних явищ, розвитку міждисциплінарного мислення та підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі сучасної лінгвістики. **Завдання** вивчення дисципліни «Лінгвосинергетика» включають:

1. Формування у магістрантів сучасного конструктивного мислення шляхом усвідомлення мови як складної самоорганізованої системи, що розвивається під впливом різних внутрішніх та зовнішніх чинників.
2. Опанування основних концепцій і методів лінгвосинергетики як міждисциплінарного напрямку філологічних студій, що поєднує лінгвістику, математику, когнітивні науки та інформаційні технології.
3. Розвиток аналітичних навичок дослідження мовних процесів, зокрема виявлення закономірностей мовної динаміки, моделювання мовної еволюції та аналізу нелінійних мовних явищ.
4. Ознайомлення з методами математичного та статистичного моделювання у лінгвістиці, що сприяє глибшому розумінню мовних закономірностей та їхнього застосування в автоматичному обробленні текстів і штучному інтелекті.
5. Формування вмінь застосовувати лінгвосинергетичні підходи у науково-дослідницькій роботі, написанні наукових статей, кваліфікаційних робіт та розв'язанні прикладних завдань у галузі когнітивної лінгвістики, стилістики, соціолінгвістики та комп'ютерної лінгвістики.
6. Розвиток здатності до комплексного аналізу мовних процесів, їхньої варіативності та динаміки, а також використання отриманих знань у мовній практиці, навчальному процесі та професійній діяльності.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЛІНГВОСИНЕРГЕТИКИ	
Тема 1	Синергетика: становлення нової наукової парадигми
Тема 2	Основні дослідницькі вектори лінгвосинергетики.
Тема 3	Синергетика і лінгвістичні парадигми.
Тема 4	Мова як синергетична система.
МОДУЛЬ 2. СИНЕРГЕТИКА ДИСКУРСУ	
Тема 5	Загальні питання самоорганізації дискурсу.
Тема 6	Актуалізація синергетичного підходу вивчення дискурсу сучасних лінгвістичних дослідженнях.
Тема 7	Дискурс масової комунікації: синергетичне моделювання.
Тема 8	Синергетика та лінгвопоетика

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Курс «Лінгвосинергетика» використовує сучасні освітні технології (інтерактивні методи, цифрові ресурси, проблемно-орієнтоване навчання) та різні форми навчання (лекції, семінари, проєктна діяльність, самостійна робота). Поєднання когнітивного, дискурсивного, комунікативного аналізу, кейс-методів і рольових ігор сприяє формуванню аналітичних, мовних і критичних компетентностей здобувачів освіти.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

- Усне опитування
- Письмові роботи
- Аналіз текстів та практичні завдання
- Проєктна діяльність
- Тестування та інтерактивні завдання
- Оцінювання активності студентів

Формою підсумкового контролю є **залік**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni_dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Синергетика. Режим доступу:
http://www.synergy.kh.ua/lingvosyn_content.html
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
3. Корпус української мови (Лінгвістичний портал) – www.mova.info
4. Електронний архів НАН України – www.irbis-nbuv.gov.ua
5. Google Scholar – scholar.google.com
6. ResearchGate (академічна мережа для науковців) – www.researchgate.net
7. CORE (Агрегатор відкритого доступу наукових статей) – www.core.ac.uk
8. OpenAIRE (База європейських наукових публікацій) – www.openaire.eu
9. Український електронний архів наукових видань (eLibrary) –
www.library.univer.kharkov.ua
10. Журнал «Мовознавство» (видання НАН України) –
<http://movoznavstvo.org.ua>

*Детальна інформація щодо вивчення курсу «Лінгвосинергетика» висвітлена у
робочій програмі навчальної дисципліни*

https://media.chnu.edu.ua/media/fxglmalt/robocha_pr_linhvosynerhetyka_2026.pdf?_gl=1*_1nc8h5a*_ga*MTUxNDI3OTUwNC4xNzE1MzI0Nzg1*_ga_Q6273NZQ6Z*_czE3ODk5NzE5MzkkbzE2MiRnMSR0MTc4OTk3ODA3MCRqNTQkbDAkaDA